

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 457/2023-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou Podhorský & Partners, s. r. o., Ventúrska 1, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Patrik Podhorský, PhD., proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 28 Ek 1264/2018 z 20. januára 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 23. apríla 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením okresného súdu označeným v záhlaví tohto rozhodnutia (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že na základe návrhu pôvodnej oprávnenej [REDAKOVANÉ] z 23. augusta 2018 sa začalo exekučné konanie proti povinnému [REDAKOVANÉ] (ďalej len „povinný“) o vymoženie pohľadávky v sume 9 800 eur s prísl. na základe rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 7 C 18/2014-210 z 26. februára 2018 (ďalej len „exekučný titul“). Okresný súd poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora [REDAKOVANÉ]. Zmluvou o postúpení pohľadávok z 12. augusta 2019 bola vymáhaná pohľadávka postúpená na sťažovateľa, ktorý sa stal novým oprávneným. Súdny exekútor podal 12. januára 2021 okresnému súdu návrh na schválenie príklepu udeleného na dražbe tam bližšie špecifikovaných

nehnutelností vo vlastníctve povinného, uskutočnenej 10. decembra 2020, na ktorej udelil príklep vydražiteľovi – [REDAKOVANÉ] za najvyššie podanie v sume 9 100 eur.

3. Okresný súd napadnutým uznesením príklep predložený súdnym exekútorom neschválil. S poukazom na § 61q ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) konštatoval absenciu súhlasu prednostného záložného veriteľa, ktorému záložné právo vzniklo skôr ako sťažovateľovi. Keďže v zmysle nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 51/2014 z 1. apríla 2014 je potrebný súhlas skoršieho záložného veriteľa už na zriadenie exekučného záložného práva, udelenie tohto súhlasu je podľa názoru okresného súdu o to viac nevyhnutné pri predaji zálohu. Vzhľadom na to, že súdny exekútor prednostného záložného veriteľa o udelenie súhlasu nežiadal, postupoval v rozpore s § 61q ods. 2 Exekučného poriadku, preto okresným súdom príklep udelený na dražbe nebol schválený.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že okresný súd rozhodol arbitrárne a bez náležitého odôvodnenia, keď nesprávne interpretoval § 61q ods. 2 Exekučného poriadku na jeho skutkový prípad. Podľa názoru sťažovateľa predmetné ustanovenie Exekučného poriadku ani žiadne iné zákonné ustanovenie nevyžaduje súhlas skoršieho exekučného záložného veriteľa na predaj nehnuteľnosti, pokiaľ je oprávnený taktiež exekučným záložným veriteľom hoci s neskorším poradím exekučného záložného práva. Nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 51/2014, na ktorý odkazuje okresný súd, nie je aplikovateľný v jeho veci, pretože dané rozhodnutie vychádza z iných skutkových a právnych okolností. V tam riešenej veci totiž ústavný súd posudzoval vzťah medzi skorším zmluvným záložným veriteľom, ktorý nemal postavenie oprávneného v exekučnom konaní a medzi oprávneným v exekučnom konaní, ktorý spočiatku nemal postavenie exekučného záložného veriteľa a následne mu príslušný súdny exekútor zriadil exekučné záložné právo v zmysle Exekučného poriadku. V posudzovanom prípade však bolo potrebné riešiť konkurenciu viacerých exekučných záložných práv, keďže na zálohu boli zriadené dve exekučné záložné práva so skorším poradím, ako mal sťažovateľ, ktorému záložné právo vzniklo 20. septembra 2018. Aj sťažovateľ mal teda v konaní postavenie exekučného záložného veriteľa, čo nespochybnil v napadnutom rozhodnutí ani okresný súd.

5. Ďalej sťažovateľ dôvodí, že Exekučný poriadok rozlišuje medzi pojmami – exekučné záložné právo (upravené v § 167 a nasl. Exekučného poriadku) a záložné právo vzniknuté podľa iných právnych predpisov (zmienené napr. v § 153 ods. 4 Exekučného poriadku), preto je logicky potrebné nahliadať rovnako aj na pojmy exekučný záložný veriteľ a záložný veriteľ. V § 61q ods. 2 Exekučného poriadku je pritom explicitne uvedené, že sa vyžaduje súhlas záložného veriteľa, a nie exekučného záložného veriteľa, preto nie je zrejmé, z akého dôvodu by sa dané ustanovenie malo vzťahovať aj na zriadenie exekučného záložného práva vo vzťahu k skoršiemu exekučnému záložnému právu. Ak by zákonodarca mal v úmysle podmieniť vznik exekučného záložného práva aj súhlasom skoršieho exekučného záložného veriteľa, výslovne by to vyjadril. V tejto súvislosti sťažovateľ poukazuje na názor v odbornej literatúre, podľa ktorého nie je zriadenie exekučného

záložného práva považované za výkon exekúcie, ale len za zabezpečovací inštitút, čo znamená, že exekučné záložné právo je prípustné zriadiť aj bez predchádzajúceho súhlasu záložných veriteľov. Sťažovateľ preto tvrdí, že úmyslom zákonodarcu bolo podmieniť vedenie exekúcie na záloh súhlasom záložného veriteľa výhradne na prípady existencie záložných veriteľov, ktorí nie sú súčasne oprávnenými a ktorým záložné právo vzniklo na základe iných predpisov ako je Exekučný poriadok.

6. V danom prípade teda boli podľa názoru sťažovateľa splnené všetky zákonné podmienky na výkon exekúcie predajom nehnuteľnosti, keďže podľa § 136 Exekučného poriadku bol súdny exekútor [REDAKOVANÉ] tým súdnym exekútorom, ktorého upovedomenie o začatí exekúcie predajom nehnuteľnosti bolo ako prvé a aj jediné zapísané na liste vlastníctva a sťažovateľ mal súčasne postavenie exekučného záložného veriteľa, preto sa na neho nevzťahoval § 61q ods. 2 Exekučného poriadku. Ak preto okresný súd neschválil príklep udelený na dražbe, je jeho rozhodnutie zmätočné, arbitrárne a vnútorne rozporuplné, pričom okresný súd vôbec nezohľadnil bezdôvodnú nečinnosť skorších oprávnených a súčasne aktivitu a zákonný postup sťažovateľa, resp. súdneho exekútora.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie práva na spravodlivé súdne konanie (podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením okresného súdu o neschválení príklepu udeleného súdnym exekútorom na dražbe. Tvrdený zásah do svojich práv sťažovateľ identifikuje v nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia a v nesprávnej interpretácii § 61q ods. 2 Exekučného poriadku.

8. Súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, IV. ÚS 292/04). Aj podľa názoru Európskeho súdu pre ľudské práva by právo na súdnu ochranu zostalo iluzórnym, keby vnútroštátny právny poriadok umožňoval, aby konečné súdne rozhodnutie ostalo „neúčinné“ na ujmu jedného z účastníkov súdneho konania. Výkon rozsudku alebo rozhodnutia súdu treba považovať za integrálnu súčasť práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru (obdobne III. ÚS 15/03). Preto pri postupe všeobecných súdov treba dbať na to, aby zabezpečili taký prístup k súdnej ochrane v exekučnom konaní, ktorý nie je diskriminačný bez primeraných a objektívne zdôvodniteľných okolností, ktoré vyplývajú priamo zo zákona (m. m. II. ÚS 143/02).

9. Imanentnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu je taktiež právo na určitú kvalitu súdneho konania definovanú procesnými garanciami spravodlivého súdneho konania, ako je napr. právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktorá má byť v konkrétnom prípade poskytnutá.

10. V danom prípade okresný súd odôvodnil neschválenie príklepu udeleného súdnym exekútorom na dražbe absenciou súhlasu prednostného záložného veriteľa s výkonom exekúcie na dotknutý záloh. Takýto postup súdneho exekútora odporuje podľa okresného súdu § 61q ods. 2 Exekučného

poriadku zakotvujúcemu zákaz viesť exekúciu na záloh bez súhlasu záložného veriteľa alebo oprávneného, ktorý je záložným veriteľom.

11. K argumentácii sťažovateľa, že zriadenie exekučného záložného práva nie je výkonom exekúcie, ale len prostriedkom slúžiacim na zabezpečenie vymáhanej pohľadávky, je potrebné konštatovať, že na posúdenie predmetnej otázky existujú v právnej teórii i súdnej praxi rozdielne názory, pričom ústavný súd sa touto problematikou taktiež opakovane zaoberal v rámci svojej rozhodovacej činnosti (PL. ÚS 20/05, III. ÚS 20/08, III. ÚS 51/2014, I. ÚS 89/2017). V posudzovanom prípade pritom nenachádza dôvod odkloniť sa od svojho prijatého záveru, že zriadenie exekučného záložného práva predstavuje spôsob vykonania exekúcie, keďže § 151h ods. 6 Občianskeho zákonníka a § 61q ods. 2 Exekučného poriadku (§ 61a ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. marca 2017, pozn.) hovorí o vedení exekúcie na záloh, teda o celom procese smerujúcom k nútenému vymoženiu judikovanej pohľadávky, nielen o konkrétnom procesnom úkone ako súčasť tohto procesu. Ustanovenie § 61q ods. 2 Exekučného poriadku slúži záujmu záložného veriteľa a jeho cieľom je uprednostnená ochrana majetkových práv tohto subjektu.

12. Pokiaľ ide o námietku, že zriadením exekučného záložného práva získal sťažovateľ status záložného veriteľa, preto ak sám udelil súhlas s výkonom exekúcie na záloh, boli splnené všetky podmienky vyžadované Exekučným poriadkom, ústavný súd uvádza, že exekučné záložné právo síce slúži na zabezpečenie pohľadávky oprávneného, ktorý sa jeho zriadením dostane do poradia záložných veriteľov, avšak nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie zákazu formulovaného v § 61q ods. 2 Exekučného poriadku. Prijatím výkladu prezentovaného sťažovateľom, že v prípade zriadenia exekučného záložného práva sa súhlas záložného veriteľa nevyžaduje, by došlo k popretiu účelu § 61q ods. 2 Exekučného poriadku, ktorý má poskytnúť zvýšenú ochranu pre záložného veriteľa. Podľa názoru ústavného súdu je preto vylúčené, aby súdny exekútor len na základe tohto úkonu nadobudol právo viesť exekúciu na záloh bez predchádzajúceho súhlasu záložného veriteľa.

13. Rovnako sa ústavný súd nemôže stotožniť s argumentáciou sťažovateľa, že ak § 61q ods. 2 Exekučného poriadku explicitne nevyžaduje súhlas exekučného záložného veriteľa, ale len záložného veriteľa, má tým na mysli vyžadovanie súhlasu udeleného zmluvným záložným veriteľom. Vychádzajúc z vnútornej konzistentnosti právneho poriadku, nie je možné dospieť k záveru, aký predostiera sťažovateľ, že zákonodarca v § 61q ods. 2 Exekučného poriadku neguje rovné postavenie záložných veriteľov. Úprava obsiahnutá v Exekučnom poriadku je totiž zdôraznením významu obmedzenia súdneho exekútora pri vedení exekúcie na záloh, rovnako ako je tomu v § 151h ods. 6 Občianskeho zákonníka.

14. Keďže požiadavka okresného súdu, aby súdny exekútor pred tým, ako pristúpi k samotnému výkonu exekúcie na záloh, disponoval súhlasom záložného veriteľa so skorším poradím, ako mal sťažovateľ, zodpovedá účelu a zmyslu sledovanému § 61q ods. 2 Exekučného poriadku, ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

15. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. septembra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu